

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opricht 1 januari 1881

PROEFKONIJNEN

ZE LATEN ER geen gras over groeien, daar bij de NWP, directeur K. T. van der Plaats op het bekende adres in Hilversum met de vele organisaties, stichtingen, verenigingen en wat al niet. In Haarlem heeft men een acupunctuurkliniek geopend en van de langadige circulaire werd een bericht over het net van het Alg. Nederlands Persbureau verspreid. Het was weer een knap stukje camouflage.

Als terloops vond men ergens middenin het bericht: „De kliniek te Haarlem is voorlopig nog een gesloten huis zonder naam of andere aanduiding. In de kliniek te Haarlem zal steeds een arts (spatiëring van ons, Red. MtdK) aanwezig zijn. Volgens de nu geldende begrippen in Nederland geldt acupunctuur als een medische verrichting die alleen toegestaan is aan artsen. Staatssecretaris Hendriks heeft er een advies over gevraagd aan de Gezondheidsraad”.

De inrichting te Haarlem heet de „Anglo-Dutch acupunctuur-kliniek”. Bij dat „Anglo-Dutch” moet de lezer van ons blad wel een lichtje opgaan. En als men het bericht van het ANP verder leest blijkt dat de polikliniek alleen op zaterdagen open is en dat de patiënten de proefkonijnen zijn van de acupuncturisten in opleiding bij de „Anglo-Dutch acupunctuur-opleiding” te Amsterdam. Internationaal bekende acupuncturisten uit Engeland zullen onder leiding van de Engelse acupuncturist Gill de cursisten het naaldwerk tonen.

De heer Gill heeft aan het ANP verteld in ons land circa honderd leerlingen te hebben. Twintig studenten, zoals ze worden aangeduid, zijn genoeg gevorderd om in de Haarlemse polikliniek te werken. Volgens deze zelfde heer Gill zijn zijn „studenten” alle personen die een zekere medische achtergrond hebben, hetzij als arts, hetzij als fysiotherapeut. Maar wanneer dan de heer Gill nog verklaart dat het weliswaar gemakkelijk is de symptomen van een kwaal met acupunctuur te verwijderen maar dat hij en zijn collega's er van uitgaan dat het om een totale behandeling gaat... dan zijn we weer bij het uitgangspunt — het is of we de heer

Rotterdamse Politie greep krachtig in: Proces-verbaal voor onbevoegde ACUPUNCTURIST

EEN DIENSTENCENTRUM, zwaar gesubsidieerd door de overheid, dat een volstrekt onbevoegde toestaat om acupunctuur uit te oefenen... Zoiets is mogelijk in ons land. Gelukkigerwijs heeft ditmaal de politie ingegrepen, proces-verbaal opgemaakt en de naalden in beslag genomen.

VOOR DIT GEVAL moeten we naar Rotterdam, waar in het centrum een dienstencentrum bestaat, „De Meerweide” genaamd. De 42-jarige Martinus Nieuwlands uit Tilburg was daar als prikkende kwakzalver in actie en het bestuur van het dienstencentrum zag dit eenvoudig als een onderdeel van de dienstverlening. Nooit gehoord blijkbaar van onbevoegd uitoefenen der geneeskunde, nooit gehoord van kwakzalverij.

Onderdeel van de dienstenverlening was blijkbaar ook dat de naam van de acupuncturist geregeld in de publicaties van de Meerweide in het wijkblad of in andere bladen werd vermeld! Martinus Nieuwlands was er in september ingetrokken met zijn naalden en hij heeft dit tot eind januari kunnen volhouden eer er werd ingegrepen.

De gemeentelijke instanties te Rotterdam, die over de dienstencentra gaan, zo lezen wij in het dagblad Trouw, zijn niet op de hoogte geweest van het optreden van de heer Nieuwlands in de Meerweide.

„Voortgekomen uit hobby”...

DE ACUPUNCTURIST ZELF vertelde dat zijn vak voortgekomen was uit zijn hobby. Hij was vroeger verbonden ge-

K. T. van der Plaats zijn gram over de medische wetenschap horen halen.

Geen wonder trouwens. De circulaire, die het ANP inspireerde tot dit breedvoerige bericht (waarbij zelfs vermelding van de prijs van 25 gulden voor een behandeling in de polikliniek aan de Oosterhoutlaan 11 te Haarlem niet wordt vergeten!) is verspreid door het Centraal bureau voor natuurgeneeswijze te Hilversum. Lees: K. T. van der Plaats, de persoon die een reeks kwakzalversorganisaties aan een touwtje heeft en met een goed gevoel voor de actualiteit telkens vliegenvlug aanknoopt bij de mode van de dag.

weest aan een Belgische industrie van biometstoffen. Hij zei overigens geen bioloog of chemicus te zijn. Over zijn verdere opleiding wenste hij geen commentaar te geven, tijdens een persconferentie die hij hield samen met bestuur en beheerder van het dienstencentrum.

In Luik was het evenwel begonnen. Hij had daar een acupuncturist ontmoet, en die ontmoeting leidde tot een zo grote belangstelling, dat de heer Nieuwlands in Nederland bij Chinese en Koreaanse professoren een basisopleiding ging volgen.

Op de voor de hand liggende vraag welke hoogleraren dat dan wel waren en aan welke universiteiten ze (tijdelijk) verbonden waren, was het antwoord: geen commentaar. Hij vertelde dat hij zijn studie had afgerond in Hongkong met examens en praktijk.

Op de vraag hoe lang zijn totale opleiding had geduurd was het antwoord wederom: „geen commentaar”.

Na zijn terugkeer uit het verre oosten heeft de heer Nieuwlands contact gezocht met artsen in Nederland om eventueel tot een associatie te komen, maar deze stonden afwijzend tegenover hem.

Zijn intrede in de medische praktijk in Nederland ging vlot. Vrienden hadden hem bij terugkomst uit het verre oosten met ongeduld opgewacht. Toen werd het, zoals hij zelf zei, een sneeuwbaaleffect. Binnen korte tijd had hij veel patiënten.

De heer Nieuwlands zegt dat de politie correct is opgetreden. De waarde van de in beslaggenomen apparatuur, zo schatte hij, is enkele duizenden gulden. Op de vraag waaruit die apparatuur bestaat, was het antwoord: geen commentaar. Wel zei hij dat een deel uit eigen land afkomstig was. Een ander deel was afkomstig uit het verre oosten. Het is de heer Nieuwlands niet bekend wat de aanleiding is geweest tot het optreden van de politie. Hij

VERVOLG OP BLZ. 10

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

Huib, de pseudo-hartchirurg

BIJ DE VELE vreemde figuren, die dit ondermaanse gevaarlijk maken dient ook even de melding te worden gemaakt van een dertigjarig man, die zich Huib van Tuijll van Serooskerken noemde maar bij de burgerlijke stand bekend staat als Huib P. A. van D. Volgens De Telegraaf deed hij zich in een aantal gevallen voor als medicus, chirurg van het Wilhelmina Gasthuis en of dat nog niet mooi genoeg was als „hartchirurg”.

Schipper Brandsma van de tjalk Mercurius, die in de haven van Hoorn ligt, was hij „van dienst” door met de stethoscoop diens zoontje te onderzoeken. Het echtpaar Brandsma raakte helemaal van streek toen de pseudo-arts constateerde dat het kind ernstig ziek was en meteen moest worden doorverwezen naar „prof. Lindeboom van het Wilhelmina Gasthuis”. Toevalligerwijze ontmoette schipper Brandsma echter een ander slachtoffer van Huib van D., die van diens praktijken op de hoogte bleek en hem gerust kon stellen. Het zoontje mankeerde niets.

Wasmiddelen zonder fosfaten

WASMIDDELEN ZONDER FOSFATEN zijn beter voor het oppervlaktewater dan wasmiddelen met. Voor de trommelwasmachine zijn er echter nog maar twee fosfaatloze wasmiddelen en één met de helft van de gebruikelijke hoeveelheid. In zacht water wassen ze soms iets minder goed schoon, in tamelijk hard water even schoon. In zacht water maken ze het goed niet grauwer, slijt het goed er niet meer van en is ook de kalkafzetting niet groter. Dit zijn enkele resultaten van een onderzoek door de Stichting Vergelijkend Warenonderzoek, gepubliceerd in de Consumentengids van maart.

Volgens een eigen onderzoek van de Consumentenbond is er sinds 1972 nauwelijks sprake van enige verbetering: de meeste wasmiddelen zitten nog steeds tjokvol fosfaten. De Consumentengids adviseert: doseer zuinig, smeer erg vuile plekken eventueel aan met wat zachte zeep, benut de volle laadcapaciteit van de wasautomaat en probeer of het zonder voorwas kan.

Onbevoegd ACUPUNCTURIST VERVOLG VAN BLZ. 9

weet niets van een klacht van één van zijn patiënten. Hij heeft ook geen patiënten die wegens het uitblijven van resultaten zijn teleurgesteld, zoals hij zegt.

Een naar gevolg van het optreden van de politie is, zo meende hij, dat de behandeling van een aantal patiënten plotseling is afgebroken. 'Dat kan hoogst ernstige gevolgen hebben', aldus de (onbevoegde) acupuncturist.

Artsen-acupuncturisten blijken bevreesd voor PRIKKENDE KWAKZALVERS

DE NEDERLANDSE Artsen Acupunctuur Vereniging vreest dat er in Nederland een wildgroei zal optreden van kwakzalvers die zich uitgeven voor acupuncturist en op die manier handig misbruik maken van de sterk toegenomen belangstelling bij het publiek voor de acupunctuur. Dit lezen wij in Het Vrije Volk.

„Allerlei mensen schermen al met vage diploma's die zij in Japan, in China of Taiwan gehaald zouden hebben. Die geven echter geen enkele garantie voor een verantwoorde medische behandeling”, zo luidt het commentaar van de NAAV op de arrestatie van de acupuncturist M. Nieuwlands in Rotterdam.

De NAAV is dit jaar begonnen met een driejarige opleiding in de acupunctuur, die echter uitsluitend door artsen gevolgd kan worden. Ongeveer 135 artsen zijn op dit moment in hun eerste studiejaar en doen in april het eerste examen!

De Vereniging (wel te onderscheiden van de „Anglo-Dutch acupunctuur college”) raadt sterk af om genezing te zoeken bij acupuncturisten die geen artsendiploma hebben. De enkele reeds gediplomeerde leden van de vereniging kunnen echter ook geen nieuwe patiënten opnemen, omdat zij de tegenwoordige vraag naar behandeling al op geen stukken na aankunnen.

De NAAV heeft dus de stellige indruk dat de belangstelling voor de acupunctuur op dit ogenblik erg groot is, maar een globale schatting daarover is nergens te krijgen. De Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Geneeskunst heeft geen cijfers, omdat er geen enkele registratie bestaat van de mensen die bij hun huisarts vragen naar een behandeling met acu-

punctuur. Volgens de KNMG verwijst een huisarts ook nooit naar een acupuncturist die geen arts is, omdat het onderhuids inbrengen van naalden een geneeskundige handeling is en dus alleen door artsen mag worden uitgevoerd.

Ook het NIPO heeft, aldus Het Vrije Volk, nooit een opinieonderzoek gedaan naar de behoefte aan acupunctuur bij het Nederlandse volk.

Zie ook commentaar „Acupunctuur met proefkonijnen” op voorpagina.

Dieetweegschalen blijken niet altijd even nauwkeurig

DIEETWEEGSCHALEN ZIJN NIET altijd even nauwkeurig en goed af te lezen. Vijf van de twaalf door de Consumentenbond onderzochte dieetweegschalen bleken niet te voldoen aan de door haar opgestelde nauwkeurigheidseisen. Er waren weegschalen met schaalindelingen per 1, 2, 2½, 5 en 10 gram. Zowel van die met fijnere, als van die met grovere indeling maakten enkele de pretenties niet waar.

Wat betreft afleesbaarheid komen weegschalen die één eenvoudige schaalverdeling combineren met dunne, duidelijke wijzers en een goed kleurcontrast er het beste af, aldus de Consumentengids van februari.

**LEDEN,
WERFT LEDEN!**

Acupunctuur-operatie in Rotterdams Ziekenhuis

OP HAAR SPECIAAL verzoek is een 43-jarige lerares Duits, mej. C. de Kubber op de afdeling gynaecologie van het Sint Franciscus Gasthuis geopereerd na verdoofd te zijn met electro-acupunctuur. Een Belgische arts, de acupuncturist Struels, was hiervoor uit Antwerpen overgekomen.

De operatie werd pas uitgevoerd na overleg, en met medeweten van de geneeskundige inspectie en tenslotte het ministerie van volksgezondheid en milieuhygiëne. „Maar de ingreep geschiedde onder verantwoordelijkheid van de directie van het ziekenhuis, die ons voor dit aparte geval ook benaderd heeft”, aldus een woordvoerder van het ministerie van volksgezondheid, lezen we in Het Vrije Volk.

De hulp van de acupuncturist werd ingeroepen op uitdrukkelijk verzoek van de

patiënte zelf. Mej. De Kubber heeft last van hoge bloeddruk en zij vreesde dat zij de gebruikelijke narcose niet zou overleven. Zij is zéér geïnteresseerd in de acupunctuur, die de laatste jaren in de westerse wereld erg in de belangstelling staat maar waar vooralsnog sceptisch tegenaan wordt gekeken.

Artsen-organisaties en de Nederlandse overheid hebben er ook nog nooit een officieel standpunt over ingenomen. Mej. De Kubber kende de Antwerpse arts Struels goed. Hij is gehuwd met een Japanse, een fervent voorstander van acupunctuur. De arts propageert deze therapie nu zelf ook al geruime tijd in België.

Het ziekenhuis wilde aan de kranten — der traditie getrouw — geen nadere medische inlichtingen geven over de baarmoederoperatie.

Drinkwaterfluoridering KWAKZALVERIJ?

Uit onze lezerskingen ontvingen wij de hieronder volgende brief van dr. J. R. Jansma, arts.

Zoals bekend is in 1953 begonnen aan het drinkwater in Tiel natriumfluoride toe te voegen in een concentratie van 1 mg fluor op 1 liter water. De bedoeling was na te gaan of door fluormedicatie invloed op het tandcariësproces in gunstige zin wordt uitgeoefend zoals epidemiologische onderzoeken in Amerika en Canada schenen aan te wijzen.

Op deze experimenten waren vele aanmerkingen te maken en het Nederlandse Tiel-Culemborg onderzoek zou nauwkeuriger worden uitgevoerd.

Nu na 20 jaar fluor zijn de jeugdgebitten in Tiel slecht, die in Culemborg zonder fluorwater nog slechter, maar is de voorsprong van Tiel ook door de fluor veroorzaakt? Op het tandbederf zijn vele factoren van invloed waarvan wij enkele noemen, in de eerste plaats de voeding waaraan in de huidige vrijgevochten pseudo-welvaartsmaatschappij helaas weinig te doen is. Ten tweede de mondhygiëne die ook zelden optimaal geschiedt en dan in de derde plaats de zeer belangrijke tijdige en goede tandheelkundige behandeling.

Het Tiel-Culemborg onderzoek steekt verre uit boven de gelijksoortige experimenten in Amerika door de lange duur er van, het is te betreuren, dat hieraan door het stoppen van de fluoridering een eind is gemaakt. Want juist bij de oudere jeugd van 17 en 18 jaar bezoekt een gedeelte, na het verlaten van de school, niet meer zo trouw de tandarts.

Bij het onderzoek van de 17- en 18-jarigen bleek ook in Tiel een groot aantal onbehandelde gaatjes aanwezig en, wat als bewijs voor de betere tandheelkundige zorg in Tiel dan in Culemborg kan gelden, er werden in Tiel meer vullingen aangebracht dan in Culemborg. Hier is echter het aantal verwijderde tandelementen en het aantal niet behandelde tandcaviteiten groter. Dat er in Tiel meer en beter is gewerkt is zeker ten dele te verklaren doordat de tandartsen is ingeprent dat hun werk duurzamer zal blijken te zijn dan in niet-gefluorideerde streken. Het grote belang van goede tandverzorging is al lang bekend uit de praxis aurea waar het gelukt ook bij patiënten met zwakke gebitten, deze zeer lang hun diensten kunnen blijven verlenen.

De fluor blijkt een zeer geringe of in het geheel geen invloed te hebben op het tandbederf, bij langere waarnemingen zou de cariëskloof tussen Tiel en Culemborg steeds groter hebben moeten worden, het omgekeerde is echter het geval. Maar toch

is er een inwerking op het tandstelsel in gefluorideerde gebieden, daar komen bij 10% der kinderen in de blijvende tandenafwijkingen in de structuur van het glazuur en soms van het tandbeen (mottles teeth) voor, gelukkig meest in een lichte mate. Deze wijzen op een vergiftiging van de glazuur en tandbeen vormende cellen.

Op de bij wijlen gesignaleerde allergische verschijnselen na fluorgebruik en de vele ziekten, aan chronisch fluorgebruik toegeschreven, ga ik niet in. Daarvoor is te veel onzeker, terwijl eigen ervaring mij ontbreekt.

In Amerika genieten circa 90 miljoen inwoners van gefluorideerd water terwijl nog eens 10 miljoen natuurlijk gefluorideerd water gebruiken. Het maakt de indruk dat in Amerika industrieën, die fluor als lastig en waardeloos afvalproduct bezitten en dit zien omgetoverd tot een medicament, als grote promotors van de fluoridering zijn opgetreden. Maar de meerderheid der Amerikanen doet het nog zonder fluor.

In Europa heeft de fluor weinig weerklank gevonden, in ons land echter wel als één van de progressieve opvattingen die ook op medisch gebied hun fanatieke aanhang hebben.

Alles samenvattend kan men de fluor dus wel als een, niet geheel onschuldig, kwakzalversmiddel beschouwen. Een gedocumenteerde uiteenzetting van mijn opvattingen kan men vinden in mijn boekje: Het fiasco van de fluoridering. Amsterdam 1973 en in KWANT e.a. Nederlands tijdschrift voor Tandheelkunde 81, 251, 1974.

Hilversum, maart 1975

J. R. JANSMA, arts

Veeg uit de pan voor Mellie, die dwaasheden debiteert

A. WILLINCK VEEGT in Haarlems Dagblad de vloer aan met kruidenkenster Mellie Uyldert, die het „onkruid in haar kruidentuintje een tijdje heeft laten opschieten” om haar opvattingen te schrijven over J. R. R. Tolkiens boek „In de ban van de ring”. Het boekje, door Ankh Hermes te Deventer uitgegeven heet: „Symboliek bij Tolkien” en Mellie Uyldert heeft het opgedragen aan haar leerlingen van „1942 tot heden, die geestdriftig mijn gedachten doorgaven”.

Wat die gedachten betreft — daarover lezen we bij A. Willinck nog het volgende:

In pedagogische boekjes uit het Victoriaanse tijdperk — en nog lang daarna — kon men de fysiologische absurditeit tegenkomen dat zelfbevrediging leidt tot rugmerg-verwekelijking, of zelfs krankzinnigheid. Een hoogst lachwekkend variant hierop kan men lezen in een anno 1974 uitgegeven boekje: „overmatig” geslachtsge-not kan vaak leiden tot longtering.

De dame die dit debiteert, Mellie Uyldert, heeft al een uit 1935 daterend boekje „Kruiden uit de keuken” op haar naam staan. Eerlijk gezegd, er staan smakelijke keuken-ideetjes in. Volgens de flap van dit boekje schreef ze verder een „lexicon der geneeskruiden”: „vraagbaak voor zieken en gezonden”. Dat geschrift ken ik niet, maar ik ben bang dat iemand die zo met oorzaak en gevolg goochelt je bij frequente ejaculatie een rozebottelsoep voorschrijft onder het motto dat als 't niet helpt er een enkele reis Davos in het verschiet ligt, aldus A. Willinck in Haarlems Dagblad.

HOETE-JEU is ten einde raad...

Hoe moet hij dat alles klaren?

IN HET LIMBURGSE Lottum woont op een boerderijtje ene Matthieu Hoeymakers. Tot zoverre niets bijzonders dunkt ons. De al bejaarde Hoeymakers heet in de wandeling Hoete-Jeu. Ook dat zou geen reden zijn om bijzondere aandacht aan hem te wijden. Maar Hoete-Jeu is gebedsgenezers. Oh la la! En het Dagblad voor Noord-Limburg vond dat iets om over te schrijven.

En wat waren de gevolgen?

Hoete-Jeu, de Lottumse gebedsgenezers, is ten einde raad. Dag-in-dag-uit, en dat al tien dagen lang, wordt hij elke minuut van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, gealarmeerd door de rinkelende telefoon.

Het dagelijkse leven in huize Hoeymakers wordt er volkomen door ontwricht. Nog lijkt Hoete-Jeu betrekkelijk kalm te blijven onder de onafgebroken stroom van telefonische verzoeken om hulp. Maar zijn echtgenote en kinderen staan op het punt om over hun toeren te raken.

„mam” Hoeymakers. „Er moet een einde aan komen aan deze toestand. We hebben geen minuut rust meer, we komen niet eens meer aan eten toe. De kinderen zijn blij als ze de deur uit kunnen gaan. Waar zijn we toch aan begonnen? ...

Hoete-Jeu knikt instemmend. „Dit hou ik niet lang meer vol”, zegt hij dof. „Ik vind het verschrikkelijk dat ik niet iedereen kan helpen, maar op deze manier heeft het geen zin meer om door te gaan. Ik kan er 's nachts niet meer van

„Zo kan het niet langer meer”, verzucht

VERVOLG OP BLZ. 12

VERVOLG VAN BLZ. 11

slapen, omdat ik me voortdurend afvraag of mijn gebed nog wel helpt. Vaak weet ik niet eens om welke kwaal het precies gaat, want het zijn vooral mensen uit Zuid-Limburg die telefonisch om hulp vragen. Als die mensen dialect praten kan ik ze niet goed verstaan. Ik doe wat ik kan, maar dit hou ik niet langer meer vol . . ."

Dagenlang gekluisterd aan huis

HOETE-JEU HEEFT het zichtbaar moeilijk. Vanaf het moment dat het Dagblad voor Noord-Limburg het verhaal over zijn gebedsgenezingskunst wereldkundig heeft gemaakt, is zijn leven radicaal veranderd. Tien dagen lang is Hoete-Jeu nu al gekluisterd aan huis, waar de telefoon onverbiddelijk rinkelt. Om toch nog iets van de dagelijkse en broodnodige rust te redden, legt „mam” Hoeijmakers met geregelde tussenpozen de hoorn van de haak. Met het gevolg dat de burens en ook de andere Lottummers die toevallig Hoeijmakers heten, elke dag vele telefoontjes krijgen die eigenlijk voor Hoete-Jeu bestemd zijn. En steeds meer mensen komen de boerderij van Hoete-Jeu in Lottum opzoeken, omdat ze telefonisch geen gehoor krijgen.

Het is de bejaarde Hoete-Jeu en zijn echtgenote duidelijk boven het hoofd gegroeid. En daarom ziet de Lottumse gebedsgenezer maar één oplossing; hoezeer die hem ook tegen de borst stuit.

Hoe lijn ik gebroken verkering?

HIJ ZIET ZICH gedwongen om een „spreekuur” in te voeren, „s Morgens van 9 tot 10 uur en 's middags van 1 tot 2 uur kan iedereen bij me terecht”, zegt hij. Daar voegt hij echter wel meteen een beperking aan toe, „want er zijn ook mensen die om hulp vragen in zaken waarin ik helemaal niets voor ze kan doen. Gisteren bijvoorbeeld belde er een meisje uit Zuid-Limburg dat me onder tranen vroeg of ik ervoor wilde zorgen dat haar verbroken verkering weer gelijmd werd. En er was ook een vrouw, ook al uit Zuid-Limburg, die me vroeg of ik haar van haar gezichtshaar af kon helpen. „Kom maar”, heb ik tegen die dame gezegd. „Ik heb nog een prima scheerapparaat . . .”

Nog kan Hoete-Jeu er zelf mee lachen, maar het kost hem moeite.

Mr. L. DOMMERING-RONGEN, juridisch medewerkster van Konsumenten Kontakt heeft een paar fraaie voorbeelden verzameld uit de reclame-wereld van wat mag, wat verboden werd en van wat toch werd afgedrukt. Zij vertelde daarover het een en ander in de Haagse Courant.

Zoals men weet is er een Keuringsraad openlijk aanprijzen geneesmiddelen en geneeswijzen, afgekort KOAGG.

Hoe gaat dat nu in zijn werk?

Antiscal nu, kondigt in een Haags huis-aan-huis blad aan, dat een groep „Finse artsen” een „geneesmiddel” tegen kaalheid had ontdekt. Een van de gelukkigen die zijn volle haardos terugkreeg was een „hoogleraar in de medicijnen”.

De Keuringsraad, die KOAGG, ziet de advertentie pas als hij al is geplaatst, wijst de uitgever van het blad erop, dat dat zo niet kan, en de tekst wordt onder handen genomen. In een volgende editie verschijnt het resultaat: er is gewoon een „middel” ontdekt tegen kaalheid, nu niet meer door artsen, maar door een „Fins wetenschappelijk team” . . . Dat mag wel.

„Middeltje”

Mevrouw Dommering heeft ernstige bezwaren tegen deze taktiek van de Keuringsraad. „De advertentie wordt zo gewijzigd, dat het woord geneesmiddel er niet meer in staat, alleen maar „middel” en dan geeft het niet meer. Dan gaan wij er niet meer over, zegt de Keuringsraad. Wat schiet

je als consument daar nu mee op?” vraagt ze zich af. Zij is nu met het Antiscalprobleem naar de volgende instantie toegestapt, de Codecommissie (voluit: Commissie tot handhaving van de Nederlandse Code voor het Reclamewezen). Ze hoopt dat die bereid is om uit te zoeken of Antiscal leugentjes rondstrooit of de waarheid spreekt.

„Het probleem is”, zegt ze tegen de Haagse Courant, „dat de controle op de reclame helemaal vrijwillig is. Er zijn uitgevers en reclamemensen die eraan mee willen werken, maar als ze niet willen dan gebeurt er niets. Dan kan de Keuringsraad niets doen, en de Codecommissie trouwens ook niet. De Keuringsraad is bovendien niet bijzonder actief. Op kerkebladen bijvoorbeeld heeft hij helemaal geen zicht”.

Kerkebladen

„In Katwijk zit een man, die werkt onder de naam „laboratorium Rotal”, en die een haargroeimiddel, een homoeopatisch geneesmiddel en een vermageringsmiddel verkoopt. Het is hem al verschillende keren verboden, maar hij blijft adverteren. Eerst heeft hij alle hervormde kerkebladen afgewerkt, daarna alle gereformeerde”.

Mr. Dommering heeft die advertenties aan de Keuringsraad gestuurd, omdat de aangeprezen middeltjes haar onbetrouwbaar leken. De Keuringsraad deelde haar mening gedeeltelijk: met het haargroeimiddel wil hij zich niet bemoeien; met de „zuivere plantaardige

ge tabletjes” om te vermageren en met de „enkelvoudige en complex homoeopatische geneesmiddelen” wel.

Rotal belooft de Keuringsraad niet meer met de homoeopathische middeltjes (waarvoor ze dienen is volstrekt onduidelijk) te adverteren. Belooft ook alle gegevens over de samenstelling te openbaren. Dat laatste gebeurt niet. Het adverteren gaat een paar maanden later weer rustig door.

Het ergert mevrouw Dommering dat de Keuringsraad zich niet met de haargroeimiddelen wil bezighouden, maar ze had één troost: daarna was er altijd wel de Codecommissie bij wie ze een willig oor vond.

Isometrisch

Nu heeft ze echter ook daar haar neus gestoten. Met de „isometrische oefeningen, die de borstspier tot versterkt groeien aansporen, ondersteund door juist ademhalen, zoals ook zangeressen doen”.

Dat is de advertentietekst van Pantasik Super Record BB-snel ontwikkelaar, waarin vrouwen wordt beloofd dat ze grotere borsten krijgen, als ze maar nauwgezet die „isometrische oefeningen” doen.

De Codecommissie voelt er niets voor om de waarheid over deze busteverbeteraar aan het licht te brengen.

De commissie heeft mr. Dommering verzocht zelf met een deskundigen-rapport voor de dag te komen . . . Dat lukt haar ook niet, want „die dingen zijn nooit onderzocht!”

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buiter **Apotheker**, **Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, **Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.